

مدل علی بهبود بهزیستی روانشناختی بر اساس کیفیت رابطه والدین - نوجوانان با میانجی گری نقش احساس خودکارآمدی در نوجوانان

فائز ابراهیمی پور^{۱*}، عذری سلحشوری^۲ و محسن سلحشوری^۳

^۱ کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران. (نویسنده مسئول) fayezbrahimi@yahoo.com

^۲ کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی ایذه، ایذه، ایران. Azrasalahshourii@gmail.com

^۳ کارشناسی ارشد مدیریت کسب و کار، دانشگاه هرمزگان، بندرعباس، ایران. mohsensalahshouri69@gmail.com

چکیده:

بهزیستی روانشناختی نوجوانان از جمله مهمترین مسائلی است که برای نوجوانان پیامدهایی دارد. عوامل متعددی در شکل گیری و تقویت بهزیستی روانشناختی نوجوانان موثرند که می توان به کیفیت رابطه والدین - نوجوانان و نقش احساس خودکارآمدی در نوجوانان اشاره کرد. هدف پژوهش حاضر بررسی مدل علی بهبود بهزیستی روانشناختی بر اساس کیفیت رابطه والدین - نوجوانان با میانجی گری نقش احساس خودکارآمدی در نوجوانان پسر است. پژوهش حاضر با روش کمی، توصیفی و از نوع همبستگی به روش تحلیل مسیر انجام شد بدین منظور نمونه ای مشتمل بر ۱۴۰ دانش آموز به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای چندمرحله ای از میان دانش آموزان پسر دبیرستانی شهرستان منوجان انتخاب شدند و به ابزار پژوهش یعنی پرسشنامه های بهزیستی روانشناختی ریف (RSPWB)، پرسشنامه رابطه والد فرزند (PCRS) و پرسشنامه خودکارآمدی عمومی (GSE-17) پاسخ دادند. نتایج تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آزمونهای آماری همبستگی پیرسون و معادلات ساختاری نشان دادند بین بهزیستی روانشناختی نوجوانان بر اساس کیفیت رابطه والدین-نوجوانان با میانجی گری احساس خودکارآمدی رابطه معنی داری وجود دارد. یافته ها نشان داد احساس خودکارآمدی، بهزیستی روانشناختی نوجوانان را بر اساس کیفیت رابطه والدین-نوجوانان میانجی گری می کند.

واژگان کلیدی: بهزیستی روانشناختی، کیفیت رابطه، احساس خودکارآمدی

اختلالات روانشناختی و کاهش بهزیستی روان شناختی می شود
[4].

۱- مقدمه

از جمله موارد بسیار مهم در زندگی نوجوانان مسایل مربوط به بهزیستی روانشناختی نوجوانان می باشد که به آن توجه زیادی می شود. تأکید بر مؤلفه های بهزیستی روانشناختی به ویژه در نوجوانان اهمیت مضاعف دارد؛ زیرا که عدم توجه به سلامت روانی نوجوانان منجر به ایجاد اختلالات روانی با پیامدهای طولانی در طول زندگی، برای گسترش بعدی اختلالات روان شناختی می شود [4].

بهزیستی روانشناختی یک رویکرد ذهنی مثبت است که افکار و احساسات مثبت فرد به زندگی و سالم بودن را نشان می دهد [5]. افراد دارای بهزیستی روانشناختی بالا رویدادهای خوشایند بهتری را تجربه می کنند و کمتر از رویدادهای ناخوشایند رنج می برند [6].

بهزیستی روانشناختی تلاش فرد برای تحقق توانایی های بالقوه است. به نوعی تلاش برای رشد و ارتقا است که از طریق تحقق استعداد و توانایی های فردی مشخص می شود [7]. مدل

دوره نوجوانی اهمیت فراوانی دارد و روانشناسان این دوران را دوران احساس گرایی، بحران های سازنده، فشار و طوفان نامیده اند این در حالی است که بیشتر مشکلات سلامت روان در سن نوجوانی و ابتدای جوانی به وجود می آید [1]. دوره نوجوانی از دوره های مهم در زندگی هر فرد است که در آن نوجوانان با تغییرات گسترده شناختی و ساختاری روبه رو هستند [2]. منشأ بسیاری از انحرافات، ریشه در دوران نوجوانی دارد. به طوری که بیش از یک پنجم نوجوانان حداقل از یک مشکل سلامت روان رنج می برند. با توجه به ساختار جمعیتی ایران و جوان بودن جمعیت، توجه به کیفیت زندگی نوجوانان از اهمیت ویژه ای برخوردار است [3]. عدم توجه به سلامت روانی نوجوانان منجر به ایجاد اختلالات روانی با پیامدهای طولانی در طول زندگی می شود و ظرفیت مولد و ایمن بودن جامعه را کاهش می دهد و این عدم توجه به عنوان عامل خطری برای گسترش بعدی